Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1127/14-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	**Masarykova základní škola a Mateřská škola Brno, Zemědělská 29**
Sídlo	**Zemědělská 29/173, Brno, 613 00**
E-mail právnické osoby	**info@maskola.cz**
IČO	**49465091**
Identifikátor	**600108619**
Právní forma	**příspěvková organizace**
Zastoupená	**Mgr. Milošem Hrůzou, ředitelem školy**
Zřizovatel	**Statutární město Brno, Městská část Brno-sever**
Místa inspekční činnosti	**Zemědělská 29 a Jugoslávská 126, Brno**
Termín inspekční činnosti	**14. – 16. říjen 2014**

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti čj. ČŠIB-1171/14-B řediteli Masarykovy základní školy a Mateřské školy Brno, Zemědělská 29 (dále „škola“).

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou a základní školou podle ustanovení§ 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.
Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 5 školského zákona.

Charakteristika

Masarykova základní škola a Mateřská škola Brno, Zemědělská 29 (dále „škola“) vykonávala v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost mateřské

školy (dále „MŠ“) s kapacitou 50 dětí, základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 700 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 270 účastníků a školní jídelny - výdejny (dále „ŠJ“) s kapacitou 710 strávníků. Činnosti právnické osoby byly vykonávány ve dvou budovách školy. V budově Zemědělská 29 škola realizovala činnosti ZŠ, MŠ a ŠJ a v budově Jugoslávská 126 činnosti ZŠ (první stupeň), ŠD a ŠJ.

MŠ poskytovala vzdělávání 50 dětem ve dvou třídách, ve kterých byly rozděleny podle věku na mladší a starší. Z celkového počtu přijatých dětí bylo 15 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, z toho 5 ji mělo odloženou. V době konání inspekční činnosti MŠ vzdělávala 2 děti cizí národnosti a neevidovala žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Vzdělávání probíhalo podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Každý z nás chce si hrát a poznávat svět“ aktualizovaný ke dni 30. srpna 2013. Vzdělávací nabídku vhodně doplňovaly nabízené činnosti (logopedická prevence, seznamování s anglickým jazykem, hra na flétnu, předplavecký výcvik). Provoz MŠ byl od 6:30 do 16:30 hodin. Měsíční úplata za předškolní vzdělávání byla ve školním roce 2013/2014 stanovena pro děti s celodenní docházkou ve výši 450 Kč. V souladu se školským zákonem zřizovatel povolil MŠ výjimku z nejvyššího počtu dětí ve třídě, a to na 25.

Ke dni 30. září 2013 se v ZŠ vzdělávalo ve 23 třídách (15 tříd prvního stupně, 8 tříd druhého stupně) 572 žáků prvního až devátého ročníku. Z důvodu vysoké naplněnosti školy zřizovatel školy udělil v jedné třídě druhého stupně ZŠ výjimku z nejvyššího počtu žáků. ZŠ realizovala Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Od hraní k učení“ (dále „ŠVP ZV“). Poskytovala podporu 91 žákům se SVP, z nichž 4 měli zpracovaný individuální vzdělávací plán (dále „IVP“). ZŠ evidovala 3 žáky se sociálním znevýhodněním. Vzdělávala celkem 17 cizinců z 5 zemí, 3 žáci plnili povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky. ZŠ byla členem Asociace školních sportovních klubů a byla zapojena do projektu Síť brněnských otevřených škol.

ŠD navštěvovalo v době inspekční činnosti 256 účastníků (žáků 1. – 4. ročníku ZŠ) v devíti odděleních. Výše měsíční úplaty pro školní rok 2014/2015 činila 150 Kč.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Zpracované ŠVP PV a ŠVP ZV, podle kterých vzdělávání ve škole probíhalo, vycházely z reálných podmínek předškolního a základního vzdělávání. Svým obsahem směřovaly k postupnému naplňování klíčových kompetencí dětí a žáků. Podávaly ucelený obraz o způsobu a formách poskytovaného vzdělávání. Požadované inovace Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platné od školního roku 2013/2014 škola zpracovala v rámci aktualizace ŠVP ZV. Formální nedostatky týkající se terminologie a sjednocení názvů jednotlivých předmětů v učebních plánech, učebních osnovách a s tím spojené školní dokumentaci byly školou v průběhu inspekční činnosti odstraněny. ŠVP PV nebyl rovněž zcela v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. V charakteristice programu bylo třeba doplnit další metody a formy, které MŠ hodlá uplatňovat. V kapitole Evaluační systém nebyl ve všech oblastech hodnocení stanoven předmět, časový plán a odpovědnost zúčastněných. V průběhu inspekční činnosti škola doplnila chybějící oblasti a aktualizovala informace o zaměření MŠ. Ředitel školy byl jmenován do funkce v roce 1995, na základě konkurzního řízení byl opětovně potvrzen ve funkci ředitele od 1. srpna 2012. Při své práci vycházel z koncepčních záměrů školy, které postupně naplňoval. Organizační struktura odpovídala velikosti školy a činnostem, které vykonávala. Ve škole byl zaveden účinný systém řízení. Ředitel školy zástupkyním pro ZŠ delegoval kompetence zejména k zajišťování vzdělávacího procesu ve škole.

Zástupkyni pro MŠ vhodně snížil míru vyučovací povinnosti, aby mohla plnit svěřené povinnosti související s řízením a zabezpečením celkového chodu MŠ. Všechny zástupkyně ředitele se pravidelně účastnily porad širšího vedení. Poradním orgánem ředitele školy byla pedagogická rada, jejíž jednání byly minimálně jedenkrát ročně organizována společně pro MŠ a ZŠ. Předmětem jednání pedagogické rady na ZŠ byla převážně organizace, průběh a výsledky vzdělávání žáků. Stanovené závěry a přijatá opatření přispívaly k rozvoji školy. Školní řád pro ZŠ vycházel z aktuálních potřeb školy. Ředitel školy v průběhu inspekční činnosti zajistil odstranění formálních nedostatků a vydání aktualizované verze školního řádu. O provedených změnách ve školním řádu informoval zákonné zástupce žáků a seznámil s nimi žáky a zaměstnance školy. Pro MŠ byl školní řád zpracován samostatně a obsahoval údaje stanovené příslušným právním předpisem. Vyučující projednávali stěžejní otázky týkající se vzdělávání žáků v metodickém sdružení a předmětových komisích, ustanovených vedením školy. Tyto orgány v některých případech sjednocovaly postupy při vzdělávání a hodnocení žáků v jednotlivých předmětech. Kontrolní činnost týkající se průběhu a výsledků vzdělávání, kterou byly pověřeny zástupkyně školy, byla v četné míře průběžně realizována. Hospitační činnost si zástupkyně správně naplánovaly včetně cíleného zaměření, a to na konkrétní oblasti průběhu a výsledků vzdělávání. Po realizaci hospitační činnosti vyučujícím poskytly zpětnou vazbu. Informační systém směrem k pedagogickým pracovníkům byl funkční. Vedení školy mělo snahu vytvářet příznivé klima ve škole pro žáky i vyučující. Pravidelně se zabývalo na svých poradách podněty a připomínkami žákovského parlamentu. Nastavený styl řízení školy byl funkční a přispíval k efektivní organizaci vzdělávání.

Ve škole pracovalo celkem 48 pedagogických pracovníků (z toho 4 vyučující zajišťující předškolní vzdělávání a 9 vychovatelů). Kvalifikovanost pedagogického sboru byla dlouhodobě velmi příznivá a dosahovala 96 %. Jedna učitelka si doplňovala odbornou kvalifikaci studiem magisterského studijního oboru speciální pedagogiky, druhá zahájila studium didaktiky anglického jazyka. Výchovná poradkyně a metodička prevence sociálně patologických jevů splňovala kvalifikační předpoklady pro výkon specializované metodologické činnosti. Začínající pedagogičtí pracovníci byli podporováni přidělenými mentory z řad zkušenějších učitelů, se kterými mohli konzultovat průběh a výsledky výchovně vzdělávacího procesu. Systém podpory začínajících učitelů nebyl plně funkční, protože stanovený rozvrh hodin prvního stupně neumožňoval začínajícímu učiteli a jeho mentorovi realizovat vzájemné hospitace. Z plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyplývalo, že vedení školy podporovalo zájem o další vzdělávání vyučujících. Při sestavování plánu přihlíželo k potřebám školy i zájmům pedagogů. Na školní rok 2014/2015 byla ředitelem školy do plánu zařazena studia pro výkon specializovaných činností, pro vedoucí pedagogické pracovníky a vzdělávací kurzy a semináře k prohloubení odborné kvalifikace pedagogických pracovníků. V uplynulém školním roce proběhly mimo jiné vzdělávací aktivity zaměřené na výuku českého jazyka a literatury, cizích jazyků, informatiky, prvouky, přírodovědy a vlastivědy. V zájmu zlepšení podpory vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami by bylo vhodné více využívat nabídku vzdělávacích aktivit zaměřených na specifika výuky těchto žáků. Kvalifikovanost a odborné zaměření pedagogického sboru umožňovalo realizaci ŠVP PV a ŠVP ZV.

Vzdělávání bylo realizováno ve dvou historických budovách, které nebyly bezbariérové. Materiální podmínky MŠ nebyly zcela optimální. MŠ disponovala dvěma třídami a menší místností, kterou využívaly všechny děti k dopoledním i odpoledním činnostem. Ke spánku a odpočinku tuto místnost využívaly mladší děti. U jedné ze dvou šaten přetrvával nevyhovující stav z prostorových důvodů. MŠ nevhodným podmínkám přizpůsobila organizaci (postupné přesuny dětí do šatny ve skupinách). I přes to, že šatna byla vybavena novým nábytkem, vzdělávací potřeby dětí nemohly být naplňované.

Optimální podmínky pro vzdělávání dětí snižovala vlhkost prostupující zdivem stěn, odpadávající omítka (ve spodní části stěny v šatně mladších dětí). MŠ již v dřívější době realizovala opatření v souvislosti se zvlněnou a propadající se podlahou ve třídách. Riziková místa opravila. Při prohlídce prostor MŠ však bylo zjištěno poškození podlahy v jiném místě. Bezpečnostní rizika pro děti (vydutá podlaha v místech přímého pohybu dětí, nezajištěná skleněná výplň dveří mezi třídou a toaletami u starších dětí, zvlněná a poškozená podlahová krytina v zádveří šatny nejmladších dětí, uvolněné dlaždice čnějící nad povrch, a místy i chybějící dlaždice na chodníku při vstupu do MŠ) byla školou v průběhu inspekční činnosti odstraněna. Estetičnost prostředí snižovaly proděravělé odřené dveře i zárubně, rozbitá klika (u dveří na toaletách mladších dětí). Negativem prostorového vybavení MŠ bylo chybějící zázemí pro zaměstnance. Školní zahrada na ulici Jugoslávská, kterou MŠ využívala, působila zanedbaným dojmem. Byla nedostatečně vybavena hracími prvky, což omezovalo realizaci různorodé nabídky činností pro děti. Vybavení tříd hračkami, pomůckami a didaktickým materiálem bylo vyhovující, děti měly vše v přímém dosahu. Pouze ve třídě mladších dětí byla část hraček a stavebnic umístěna výškově mimo jejich dosah (na policích ve výklencích). Účelné uspořádání jednotlivých částí tříd s podnětným vybavením vyhovovalo různým skupinovým a individuálním činnostem.

V oblasti materiálních podmínek ZŠ došlo od poslední inspekce k výraznému posunu. Před školou bylo vybudováno nové sportovní hřiště. V budově na Jugoslávské ulici byla provedena renovace oken. V tělocvičnách obou budov došlo k rekonstrukci podlah, v jedné z nich i k novému obložení stěn. Škola vybudovala novou odbornou učebnu přírodních věd. Počítačová učebna byla před dvěma lety vybavena novým hardwarem a softwarem. Ve většině tříd byl nový nábytek a bezprašné tabule, v některých byla didaktická a výpočetní technika (dataprojektory, interaktivní tabule apod.). V posledních třech letech škola zaměnila šatnové kóje za šatní skříňky, čímž došlo ke zkvalitnění společných prostor školy. Na toaletách byla zavedena teplá voda. Došlo k opravě venkovních zídek a schodiště. Pro výuku mohli vyučující s žáky využít kromě kmenových tříd cvičnou kuchyňku, sál s jevištěm a za příznivého počasí dvě učebny v přírodě. Škola měla dobře zařízenou keramickou dílnu. V obou budovách školy byly školní jídelny – výdejny. Z kapacitních důvodů využívala školní družina prostory kmenových tříd prvního stupně. Při prohlídce školy byly kmenové třídy pro žáky převážně podnětně a vkusně zařízené. Škola byla vybavena funkčními učebními pomůckami. Využívání pomůcek, výpočetní a didaktické techniky při výuce vyučujícími a žáky bylo pozorováno v hospitovaných hodinách v menší míře. Na prvním stupni vyučující využívali především vlastnoručně vyrobené mnemotechnické pomůcky a přírodní materiál.

Otázka zajištění bezpečnosti dětí a žáků byla pravidelně předmětem jednání pedagogické rady. Z analýzy knihy úrazů vyplynulo, že míra úrazovosti měla v posledních třech letech kolísavou tendenci. Příčiny úrazů škola pravidelně sledovala a vyhodnocovala na poradách vedení školy. V posledním sledovaném období (ve školním roce 2013/2014) došlo ke snížení počtu úrazů v poměru k počtu žáků o 2,5%. Škola přijímala opatření ke snížení úrazovosti zejména v personální oblasti a nárůstem vzdělávání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Při prohlídce ZŠ byla zjištěna rizika, která vedení po upozornění ihned odstraněna s výjimkou nerovné podlahy ve třídě VIII. A.

Finanční zdroje umožňovaly škole úspěšně naplňovat školní vzdělávací programy. Vzhledem k aktivnímu přístupu vedení škola využívala pro svoji činnost ve sledovaném období (v letech 2011 – 2013) více zdrojů financování. Ze státního rozpočtu byly v roce 2013 čerpány dotace ve výši 20,7 mil. Kč (zejména na mzdy a zákonné odvody, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků), což je 72,4 % celkových dotací. Meziroční nárůst dotací (ze SR i celkových) přesahoval 2%. Příspěvek od zřizovatele

na provoz ve výši 5,3 mil. Kč byl v roce 2013 oproti předchozím rokům vyšší cca o 1 mil Kč. Vybudování školního hřiště zřizovatel v roce 2013 dotoval částkou 1,8 mil Kč, rekonstrukci oken a podlah v roce 2012 částkou 3,1 mil. Kč. V letech 2011 - 2013 škola získala na zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách dotaci z projektů EU v celkové výši 3,4 mil. Kč. Tyto prostředky byly čerpány zejména na vybavení učeben projekční a didaktickou technikou, školním nábytkem, na učební pomůcky a vzdělávání pedagogických pracovníků.
Další finanční prostředky škola v letech 2011-2013 získávala z doplňkové činnosti (pronájmem školního hřiště a tělocvičny), a to v průměrné výši 94 tis. Kč/rok. Pozitivum v hospodaření hodnoceného subjektu bylo získávání prostředků z Evropských strukturálních fondů, což se značnou měrou podílelo na dalším rozvoji školy.
Podmínky k realizaci školních vzdělávacích programů byly na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola postupovala při přijímání dětí a žáků v souladu s právními předpisy a zajišťovala rovné příležitosti ke vzdělávání. Školní matrika obsahovala všechny požadované údaje o dětech a žácích. Veřejnost se mohla o činnosti školy informovat na webových stránkách školy, z výročních zpráv o činnosti školy a na akcích, které škola organizovala**.**
Cíle vzdělávání deklarované v ŠVP PV vycházely z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání ve spojení s daltonskými prvky. V souladu s nimi se zaměřovaly zejména na rozvoj všech oblastí dětské osobnosti s uplatněním základních principů daltonského plánu (volnost, samostatnost, spolupráce). Stanovené záměry škola velmi dobře naplňovala. Úspěšnosti a průběhu vzdělávání napomáhala vhodně zvolená organizace provozu školy. Respektovala psychohygienické zásady, byla plynulá, založená na samostatnosti dětí a jejich zodpovědnosti. Vzdělávací činnosti na sebe přirozeně navazovaly a vzájemně se prolínaly. Zdravý vývoj dětí podporoval dostatečně dlouhý pobyt venku, zohledňování jejich individuální potřeby odpočinku a zavedený, dětmi využívaný pitný režim. Příznivý vliv na vzdělávání mělo empatické a vstřícné jednání učitelek a provozní pracovnice, které podporovalo vytváření dovedností komunikace a spolupráce u dětí. Učitelky přistupovaly k dětem laskavě a klidně, pozitivně tím ovlivňovaly jejich chování a sociální vazby. Vedly děti k sebedůvěře, toleranci, vzájemnému respektování a ojediněle i k základům sebehodnocení. Vedení dětí k dodržování stanovených pravidel přispívalo k rozvoji jejich smyslu pro povinnost. Podle zaměření a zájmů dětí učitelky připravovaly pestrou vzdělávací nabídku. Dostatečně zohledňovaly jejich vzdělávací potřeby vyplývající z vedených diagnostických záznamů. Nabízené činnosti byly diferencované s ohledem na individuální schopnosti a potřeby dětí. Pouze v případě dětí s odloženou docházkou by bylo vhodnější prováděnou diagnostiku využívat dříve. Odpovídající pozornost byla v průběhu vzdělávání věnována úrovni komunikace dětí i jejich manipulačním dovednostem s pomůckami, materiály a stavebnicemi. Menší důslednost byla při vytváření správného návyku držení tužky a příboru. Uplatňované prvky daltonského plánu vedly děti k postupné volbě organizovat si své činnosti. Učitelky zajistily u dětí rozvoj základů všech klíčových kompetencí. Realizace tzv. edukativně stimulační skupiny vedené vyučujícími MŠ i učitelkou ZŠ za účasti rodičů účinně napomáhala vyrovnávat případné rozdíly ve vývoji dětí nejstarší věkové skupiny. Také pravidelná spolupráce se základní školou, prováděná formou schůzek, vzájemných náslechů a konzultací o dětech, přispívala k jejich úspěšnému přechodu k povinné školní docházce.
V ZŠ bylo zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož činnost zajišťovala výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Výchovná poradkyně zabezpečovala oblast

podpory žákům se SVP a kariérního poradenství. O žácích se SVP vedla přehlednou osobní dokumentaci. Čtyřem integrovaným žákům škola zpracovala IVP. Formální nedostatky v něm byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Výchovná poradkyně předávala základní informace o žácích se SVP vyučujícím na pedagogické radě. Jako méně funkční se jevil systém víceúrovňového předávání informací (výchovná poradkyně – třídní učitel – vyučující) o vzdělávacích potřebách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vyučující převážně byli informováni o těchto žácích, realizace doporučení školských poradenských zařízení však byla v hodinách pozorována v menší míře. Škola vytváří vhodné podmínky žákům s autismem. Zaměřila se na vyhledávání žáků se sociálním znevýhodněním, kterým se věnovali vyučující ve třídách a pro které zajistila finanční podporu v oblasti stravování. Metodička prevence zpracovala minimální preventivní program, jehož součástí bylo řešení rizikového chování v krizových situacích. Vycházel z podmínek a potřeb školy. Škola měla vytvořen funkční systém, v rámci kterého byli žáci v průběhu školní docházky seznámeni a poučeni se všemi oblastmi rizikového chování. Z předložených záznamů metodičky prevence a záznamů výchovné komise vyplývalo, že se aktuálními problémy a podněty žáků a třídních kolektivů v rámci svých kompetencí škola zabývala.

Organizace vzdělávání žáků se řídila vypracovanými rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky, které korespondovaly s učebním plánem ŠVP ZV. Délka přestávek, počty hodin a počty žáků ve třídách odpovídaly právním předpisům. Disponibilní hodiny škola využila na I. stupni ZŠ zejména na zvýšení časové dotace pro český jazyk, cizí jazyk, matematiku a vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Na II. stupni ZŠ využila disponibilní hodiny především pro vyučování dalšího cizího jazyka, volitelných předmětů a navýšení časové dotace českého jazyka, cizího jazyka, matematiky a vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Rozvoj osobnosti žáků velmi dobře ovlivňovala nabídka různých zájmových útvarů. V rámci přípravy žáků k přijímacím zkouškám vyučující nabízeli žákům konzultační hodiny. Organizace vzdělávání byla efektivní.

Průběh vzdělávání na I. stupni měl celkově běžnou až velmi dobrou úroveň. Výuka byla zaměřena především na obsah vzdělávání, k podpoře a rozvoji osobnosti žáci dostávali méně příležitostí. Vyučující využívali převážně frontální práci s cyklickým opakováním a procvičováním probraného učiva. Metody podporující aktivní učení žáků (skupinová práce, vyhledávání informací apod.) a rozvoj klíčových kompetencí byly zařazeny ojediněle. Problémové úkoly žáci řešili zřídka. Slabou stránkou byl způsob upevňování matematických představ v nižších ročnících, který upřednostňoval lineární představivost před logikou, a to především v aritmetickém učivu. Rezervy byly zjištěny v účinné názornosti a chybějících problémových úlohách. Žáci velmi dobře reagovali na podněty vyučujících, kteří měli v procesu vzdělávání dominantní postavení. Při zařazení efektivní skupinové práce byla kvalita výuky na vysoké úrovni. Žáci si dokázali vzájemně naslouchat a měli prostor vyjádřit svůj vlastní názor. Účelně komunikovali mezi sebou i s vyučujícími. Orientovali se v terminologii a pomocí zábavné formy uměli formulovat otázky a odpovědi. Použité metody a formy práce vedly k rozvoji klíčových kompetencí. Velkou předností bylo, že žáci pracovali soustředěně, respektovali nastavená pravidla chování a přijímali ochotně vzdělávací nabídku a vše, co s výukou souviselo. Rezervy byly v kvalitě závěru většiny hodin a minimálním propojení daného předmětu s ostatními, chybělo adresné hodnocení. Výuka především přírodovědných předmětů byla velmi dobře podpořena účelně zařazenou prací s výpočetní technikou a názornými pomůckami.

V hodinách anglického jazyka na I. stupni a anglického a českého jazyka na II. stupni využívali učitelé výklad, vysvětlování, řízený rozhovor a skupinovou práci. Převažovala frontální výuka a samostatná práce. Žáci byli vždy seznámeni s cílem hodiny a motivováni k práci zájmovou aktivitou (frontálním opakováním, písní, hrou apod.). Všechny hodiny

měly promyšlenou stavbu a většinou byl splněn cíl hodiny včetně shrnutí, zopakování a zhodnocení. Hodnocení v průběhu hodin i na závěr prováděli především učitelé, pouze v některých hodinách dostali žáci prostor ke vzájemnému hodnocení a ojediněle učitelé využili sebehodnocení žáků jako prostředku motivace a zpětné vazby. V některých hodinách využili učitelé k motivaci žáků mezipředmětové vztahy (zeměpis, literatura). Vyučující využívali učebnice, pracovní sešity, pracovní listy, obrázky atd., pouze v některých hodinách (anglický jazyk) byla využita informační a komunikační technologie (dále „ICT“). Žáci rozšiřovali své kompetence k učení, řešení problémů a komunikativní. Vyučující v hodinách respektovali osobnosti žáků, komunikovali s nimi přátelsky, pokyny a úkoly zadávali jasně a srozumitelně. Výuka byla vedena věcně a odborně správně. Využité metody vedly převážně efektivně k naplňování obsahu realizovaného ŠVP ZV.

Průběh vzdělávání na druhém stupni v přírodovědných předmětech (fyzice, chemii a zeměpisu), v matematice a v ICT probíhal převážně s frontální prezentací výukového obsahu a s minimální diferenciací nebo kooperativní prací žáků. V části sledovaných hodin kladli učitelé důraz na samostatnou práci žáků, v jejímž průběhu se věnovali těm, kteří vyžadovali pomoc. V některých sledovaných hodinách převažovala určitá jednotvárnost průběhu, založená na výkladu a diktování poznámek žákům, což se projevovalo v nižší účinnosti zpětné vazby. Větší rozmanitost činností a metod včetně experimentů a samostatné nebo skupinové práce a vyšší aktivity žáků byla sledována ve výuce fyziky, chemie a ICT. V hospitovaných předmětech byly rozvíjeny odborné kompetence žáků s cílem získání potřebných praktických dovedností a návyků. Učivo bylo podle možnosti aplikováno i do příkladů z praktického života. Učební pomůcky názorného nebo prezentačního charakteru, učebnice a další textové materiály byly učiteli využívány rozdílně. Prostředky ICT byly většinou použity k prezentaci učiva, ve výuce ICT také k přímé práci žáků. Pozitivním zjištěním bylo využívání digitálních materiálů vytvořených učiteli, které přispěly v části hospitovaných hodin (fyzika, zeměpis) k názornosti výuky. Závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny nebylo prováděno všemi vyučujícími v dostatečné míře.

V hodinách občanské výchovy a rodinné výchovy vyučující žáky vhodně motivovali a na začátku hodiny je seznámili s cílem hodiny. Volili vhodné metody práce. Střídali skupinovou a samostatnou práci, v jedné z hodin pak žáci výstup své práce prezentovali před třídou. Vzdělávání propojovali s životními situacemi. Z časových důvodů nezařadili závěrečné shrnutí či zhodnocení hodiny. Realizované průběžné hodnocení žáků bylo pozitivní, avšak vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo v žádné hodině využito. Učební pomůcky, včetně prostředků informační a komunikační techniky, nebyly v těchto hodinách využity. V obou hodinách probíhala podpora komunikativních dovedností žáků.

V hospitovaných hodinách převládalo průběžné pozitivní a adekvátní slovní hodnocení žáků motivované pochvalou. Vyučující oceňovali zájem žáků, snahu a pokrok, v případě potřeby je upozorňovali na nedostatky. Formativní hodnocení žáků poskytovalo učitelům i žákům zpětnou vazbu o účinnosti vzdělávacího procesu. Časté bylo hodnocení žáka učitelem, méně často se žáci hodnotili vzájemně a pouze výjimečně vyučující využili sebehodnocení žáků.

Individuální přístup k žákům se SVP byl pozorován ojediněle. V případě, že vyučující žákům poskytovali podporu, činili tak prostřednictvím odlišného zadání písemných prací nebo úpravou jejich rozsahu, preferencí ústního zkoušení a v případě potřeby nabídkou konzultačních hodin.

Z hlediska informační gramotnosti byly ve sledované výuce utvářeny kompetence k samostatnému aktivnímu učení a k řešení problémů standardním způsobem. Velice kladně lze hodnotit posilování čtenářské gramotnosti v celém vyučovacím procesu napříč

všemi předměty. Práce s textem, vyhledávání a použití informací se objevovalo téměř ve všech hospitovaných hodinách. Sociální gramotnost byla příkladně rozvíjena především vytvářením příznivého klimatu, udržováním pozitivních vzájemných vztahů, pěstováním důvěry a otevřené komunikace. Nebyla opomíjena ani výchova ke kázni, společenskému chování a osobní zodpovědnosti.

Škola při vzdělávání naplňovala cíle, které si stanovila ve školních vzdělávacích programech. Průběh vzdělávání dětí v MŠ byl pro jejich osobnostní rozvoj účinný. Ve všech hospitovaných předmětech v ZŠ byly klíčové kompetence žáků formovány cíleně.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Děti dosahovaly velmi dobrých výsledků při osvojování základů kompetencí k učení, komunikativních a sociálních kompetencí a požadovaných výstupů podle ŠVP PV. Znalosti a dovednosti, které při vzdělávání prokazovaly, byly přiměřené věku i jejich individuálním možnostem. Při činnostech se k sobě chovaly přátelsky a ohleduplně. Bez zábran se do nich zapojovaly, dokázaly je samostatně rozvíjet, byly aktivní a velmi zodpovědné vůči kamarádům i plnění povinností v souladu se stanovenými pravidly. Vstřícně spolupracovaly, přirozeně komunikovaly mezi sebou a dospělými. Většina dětí dokázala dokončit započatou činnost, uklidit si hračky a pomůcky. Měly velmi dobře upevněné hygienické a zdvořilostní návyky. Při pohybových činnostech prokazovaly odpovídající obratnost. Dostatečně měly rozvinutou jemnou motoriku, kromě návyku správného držení tužky a správného používání příboru. Děti nejstarší věkové skupiny prokazovaly odpovídající znalosti a dovednosti v předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Měly dostatečné poznatky o společnosti, přírodě a nejbližším okolí. Správně určovaly počty prvků, třídily je do skupin, porovnávaly jejich množství a uspořádávaly je. Dobře užívaly základní matematické pojmy a označovaly vztahy předmětů. Přirozeně vyprávěly o tom, co viděly nebo zažily. Znaly velké množství říkadel, písniček a básniček. Úroveň výsledků vzdělávání si MŠ zjišťovala a vyhodnocovala v každoroční evaluační zprávě. Poznatky dostatečně využívala pro další zkvalitnění své činnosti.

Výsledky žáků a jejich úspěšností v základním vzdělávání se škola cíleně zabývala. Zjišťovala výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy pomocí ústního zkoušení, testů a písemných prací, které odpovídaly možnostem a požadovaným znalostem žáků. Písemné práce vyučující vyhodnocovali a prováděli rozbor případné neúspěšnosti žáků. Při hodnocení individuálních výsledků vzdělávání vyučující vycházeli z Klasifikačního řádu, který byl součástí Školního řádu pro ZŠ. Nastavená pravidla ke klasifikaci žáků byla v době inspekční činnosti převážně dodržována. Rezervy byly zjištěny při užívání pomocných znamének při průběžné klasifikaci. K hodnocení výchovně vzdělávacího procesu docházelo především v jednotlivých předmětových komisích, kde byly porovnávány výsledky v paralelních třídách a jednotlivých vyučovacích předmětech. K pravidelnému hodnocení výsledků vzdělávání žáků docházelo na klasifikačních poradách. Na systému zjišťování a analýzy dosahovaných výsledků vzdělávání, včetně srovnání s jinými školami, škola hledala optimální řešení. Prozatím využívala k těmto účelům účast žáků v různých olympiádách, soutěžích a sportovních turnajích, převážně na oblastní úrovni.

Škola vedla evidenci žáků ohrožených školní neúspěšností. Ředitel školy zpracoval plán opatření pro žáky ohrožené školním neúspěchem. Škola byla zapojena do projektu „Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání v základních školách“ a zpracovala strategii na podporu úspěšnosti žáků ve vzdělávacím programu. Tento projekt byl ve škole realizován

od školního roku 2014/2015, proto nebylo možné v době inspekční činnosti posoudit jeho efektivitu.
Zřizovatel se o činnost školy aktivně zajímal, přispíval k zabezpečení bezproblémového chodu a k postupnému zlepšování podmínek pro vzdělávání a poskytování školských služeb. Významně se rovněž na vzdělávání žáků podílelo Město Brno, se kterým škola spolupracovala na realizaci tří projektů a které se finančně podílelo na zajišťování výuky plavání. Pozitivní bylo rovněž zapojení zákonných zástupců do dění školy prostřednictvím klubu rodičů, který se významně finančně i aktivně podílel na pořádání některých akcí školy. Spolupráce školy s dalšími partnery (školskou radou, Městskou policií, Policií ČR, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Krizovým centrem a dalšími) měla příznivý vliv na výsledky vzdělávání žáků. Škola organizovala výměnné návštěvy s rakouskou základní školou v Badenu, čímž pozitivně přispívala rozvoji komunikace žáků v cizím jazyce. V rámci rozvoje jazykových dovedností se škola zapojila do programu celoživotního učení Erasmus. Ve škole působil žákovský parlament, který podával návrhy ke zlepšování podmínek vzdělávání a spolupodílel se na jejich realizaci. Spolupráce s partnery byla celkově na standardní úrovni.
Ve vztahu k naplňování ŠVP PV a ŠVP ZV odpovídaly individuální a skupinové výsledky dětí a žáků a celkové výsledky školy požadovanému stavu. Hodnocení výsledků vzdělávání dětí v MŠ a žáků v ZŠ probíhalo na běžné úrovni. Škola naplňovala vzdělávací cíle a vzhledem k realizovaným školním vzdělávacím programům dosahovala očekávaných výstupů.

Závěry

a) ***Silnou stránkou školy byl věkově vyvážený, stabilizovaný a kvalifikovaný pedagogický sbor, odborně vyučované hodiny jazyků a jejich dělení do skupin, příznivé školní klima, vzájemná podpora, tolerance a vzájemný respekt učitelů a žáků. V MŠ to byla výrazná podpora komunikativních dovedností dětí a bohatá vzdělávací nabídka doplněná dalšími aktivitami.***

b) ***Ředitel školy realizoval v průběhu inspekce opatření ke zjištěným formálním nedostatkům ve školním řádu ZŠ, ŠVP PV, ŠVP ZV a individuálních vzdělávacích plánech. V MŠ dodatečně sepsal se zákonnými zástupci Dohodu o docházce dětí. V oblasti bezpečnosti dětí a žáků zajistil až na výjimku odstranění bezpečnostních rizik.***

c) ***Nedostatkem neodstranitelným v době konání inspekční činnosti byla nerovná podlaha třídy VIII. A.***

d) ***Pro zkvalitnění stavu školy ČŠI doporučuje***

- zajistit všem vyučujícím dostatek informací o vzdělávacích potřebách žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,

- věnovat pozornost vzdělávání pedagogického sboru v oblasti metod a forem práce, včetně práce se žáky se SVP,

- zaměřit se na větší podporu zdůvodněného průběžného hodnocení žáků, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků ve výuce,

- účelněji a častěji využívat nové výukové prostředky a postupy vzhledem k vybavení školy ICT,

- zdokonalit systém podpory začínajících učitelů,

- využít budovu (bývalé prostory školní družiny) na ulici Jugoslávská pro potřeby předškolního vzdělávání,
- dovybavit zahradu hracími prvky pro děti z MŠ a opatřit její část sezónním zastíněním,
- zkvalitnit prostředí MŠ (viz text).

e) ***Od června 2011, kdy byla ve škole provedena inspekční činnost školy, došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek školy (viz text v Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů). Naplněnost školy se zvýšila téměř o 100 žáků. Vzdělávání si udrželo standardní úroveň.***

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 14 dnů přijetí opatření ke zlepšení stavu zjištění uvedených v Závěrech - písm. c) a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina ze dne 29. června 2001, včetně Dodatek č. 1 až 12 ke zřizovací listině
2. Povolení výjimky podle § 23 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) pro mateřskou školu ze dne 9. května 2005 (na celkový počet dětí 25)
3. Povolení výjimky z počtu žáků – 6. ročník MZŠ a MŠ Brno, Zemědělská 29 ze dne 9. června 2014
4. http://rejskol.msmt.cz Výpis z rejstříku škol a školských zařízení Masarykova základní škola a Mateřská škola, Brno, Zemědělská 29, tisk ze dne 1. října 2014
5. Jmenování ředitele do funkce s účinností od 1. srpna 2012 ze dne 21. června 2012
6. M3 – výkaz o základní škole k 30. září 2014 (pracoviště Zemědělská 29, Jugoslávská 126)
7. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání v roce 2014 (vzorek)
8. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky v roce 2014 (vzorek)
9. ŠVP ZV „Od hraní k učení“, č. j. 443/2013 platný od 1. září 2013, aktualizovaný dne 15. října 2014
10. Školní řád základní školy platný od 1. září 2014 a od 14. října 2014
11. Organizační řád vydaný 28. září 2014
12. Koncepce záměr rozvoje školy 2012 – 2014, zpracován 31. ledna 2012 a doplněn 1. září 2013
13. Roční plán práce základní školy pro školní rok 2014 – 2015
14. Plán práce na měsíc září 2014
15. Plány kontrolní činnosti pro školní rok ředitele školy a jeho zástupkyň 2014/2015
16. Strategie na podporu úspěšnosti žáků ve vzdělávacím programu ze dne 29. srpna 2014
17. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy vedené v ZŠ ve šk. r. 2014/2015
18. Plán hospitační činnosti na šk. rok 2013/2014 a na šk. rok 2014/2015
19. Hospitační záznamy provedené zástupkyněmi I. a II. stupně ve školním roce 2013/2014 (32 ks) a ve školním roce 2014/2015 (7 ks)
20. Rozvrh hodin tříd platný pro školní rok 2014/2015, dohledy učitelů na chodbách – 2014/2015

21. Zápisy z metodického sdružení – I. stupeň a předmětových komisí ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015
22. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené od 26. srpna 2013 do 22. září 2014
23. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2012/2013 a 2013/2014
24. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2014/2015 – náhodně vybrané vzorky
25. Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků ve šk. roce 2014/2015
26. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2013/2014 ze dne 7. září 2013 a školní rok 2014/2015 ze dne 29. srpna 2014
27. Plán hospitační činnosti zástupkyň ředitele školy pro školní rok 2014/2015
28. Plán výchovného poradce ze dne 27. srpna 2012
29. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015 ze dne 12. září 2014
30. Strategie na podporu úspěšnosti žáků ve vzdělávacím programu ze dne 29. srpna 2014
31. Plán opatření pro žáky ohrožené školním neúspěchem ze dne 29. září 2014
32. Záznamy z pohovorů se zákonným zástupcem a z výchovných komisí ve školním roce 2013/2014
33. Záznamy z jednání školního parlamentu ve školním roce 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
34. Osobní dokumentace žáků se SVP vedená ve školním roce 2014/2015
35. Individuální vzdělávací plány zpracované integrovaným žákům pro školní rok 2014/2015 (4 ks)
36. Směrnice č. 8 pro evidenci úrazů dětí, žáků a studentů ze dne 1. dubna 2010
37. *Směrnice č. 5 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních* ze dne 15. října 2012 (k bodu zajištění aktivit mimo školu – lyžařský výcvik, sportovně turistické akce, zájezdy….)
38. *Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví Mateřská škola* ze dne 1. června 2009 (Příloha č. 1 – Provozní řád venkovních hracích ploch)
39. Knihy úrazů dětí, žáků a studentů s datem založení ke dni 1. ledna 2011, 26. března 2012 a 29. května 2013
40. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Každý z nás chce si hrát a poznávat svět“, platný od 1. září 2010, aktualizovaný k 1. září 2013
41. Třídní plánování pro školní rok 2014/2015
42. Směrnice č. 9 ze dne 20. prosince 2009 – Stanovení kritérií pro přijetí dětí do Mateřské školy Brno, Zemědělská 29
43. Směrnice č. 10 ze dne 26. června 2013 ke stanovení výše úplaty za předškolní vzdělávání dítěte v mateřské škole
44. Školní řád MŠ ze dne 30. srpna 2012, platný od 1. září 2012
45. Roční plán práce MŠ školní rok 2014/2015
46. Pracovní doba učitelek MŠ Zemědělská 29, školní rok 2014/2014
47. Plán pedagogických porad (úseku MŠ) ve školním roce 2014/2015
48. Učební plán, školka 2014/2015 (seznamování s anglickým jazykem)
49. Plán spolupráce s rodiči ve školním roce 2014/2015
50. Adaptační program mateřské školy ve školním roce 2014/2015
51. Opatření k zajištění bezpečnosti v mateřské škole ve školním roce 2014/2015
52. Plán spolupráce se ZŠ Zemědělská 29 ve školním roce 2014/2015
53. Ochrana před sociálně patologickými jevy, projevy diskriminace a násilí ve školním roce 2014/2015
54. Režim dne v mateřské škole ve školním roce 2014/2015
55. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2014 -2015
56. Osvědčení z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ

57. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2014/2015
58. Záznamy z hospitační činnosti předložené od školního roku 2013/2014
59. Zpráva o činnosti školy za školní rok 2013/2014, ze dne 27. srpna 2014
60. Zápisy ze zahajovacích informativní schůzky pro rodiče včetně prezenčních listin (dne 17. září 2014 seznámení se ŠVP a Školním řádem)
61. Provozní řád MŠ účinný od 13. září 2007
62. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání dětí přijatých pro školní rok 2014/2015 (106 ks)
63. Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání dětí docházejících do MŠ ve školním roce 2014/2015 (20 ks)
64. Dohoda o délce pobytu dítěte v mateřské škole (50 ks)
65. Evidenční list pro dítě v mateřské škole (školní matrika), školní rok 2014/2015 (50 ks)
66. Přehled docházky školní rok 2014/2015
67. Třídní kniha pro mateřské školy na školní rok 2014/2015 (2 ks)
68. Pedagogická diagnostika (vstupní dotazník, záznam o dítěti, diagnostická kresba) vedená ve školním roce 2014/2015
69. Pracovní náplň pedagogických pracovnic (4 ks)
70. Pedagogické porady – zápisy z jednání úseku MŠ předložené od školního roku 2012/2013
71. Provozní řád venkovních hracích ploch aktualizovaný ke dni 31. srpna 2011
72. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům za rok 2011 a 2012
73. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2011, k 31. 12. 2012 a k 31. 12. 2013
74. Přehled neinvestičních ukazatelů: Rozpočet schválený pro rok 2011, 2012 a 2013
75. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajům ze dne 15. ledna 2014
76. Protokol o vazbách PO sestavený k 31. 12. 2013 ze dne 28. ledna 2014
77. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace k 31. 12. 2013 ze dne 6. března 2014
78. UZ 33123 vyúčtování finančních prostředků, skutečnost za rok 2013 ze dne 14. ledna 2014
79. Zápisy ze zasedání školské rady ve školním roce 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
80. Inspekční zpráva č. j. ČŠIB-705/11-B, ze dne 28. června 2011
81. Protokol č. j. ČŠIB-706/11-B, ze dne 24. června 2011
82. Opatření přijatá ke zjištěním při inspekční činnosti v MZŠ a MŠ Brno, Zemědělská 29 ve dnech 14. – 17. 6. 2011, ze dne 29. června 2011
83. Oznámení o přijetí opatření k Inspekční zprávě č. j. ČŠIB-705/11-B a k Protokolu č. j. ČŠIB-706/11-B, ze dne 4. července 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Dusík, školní inspektor	*Jan Dusík v.r.*
Mgr. Tomáš Baleja, školní inspektor	*Tomáš Baleja v.r.*
Mgr. Ivana Jarcová, školní inspektorka	*Ivana Jarcová v.r.*
Ing. Petr Krátký, školní inspektor	*Petr Krátký v.r.*
Ing. Renata Boková, školní inspektorka	*Renata Boková v.r.*
PaedDr. Petr Zábranský, školní inspektor	*Petr Zábranský v.r.*
Ing. Vladimír Holuša, kontrolní pracovník	*Vladimír Holuša v.r.*
Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice	*Dana Haláková v.r.*

V Brně dne 7. listopadu 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miloš Hrůza, ředitel školy	*Miloš Hrůza v.r.*

V Brně dne 18. listopadu 2014